

GB-016020

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

March / April - 2019

BAOOC - 602 : Bhashavignan

(Gujarati Bhasha no Parichay Bhag - 2)

Time : Hours]

[Total Marks :

૧ ગુજરાતી ભાષાના શબ્દભંડોળની ઉદાહરણો સહિત ચર્ચા કરો.

૧૪

અથવા

ટૂંકનોંધ લખો :

(૧) અંગવિસ્તારક પ્રત્યયો

(૨) પ્રત્યયો ઓળખાવી તેના અર્થ સ્પષ્ટ કરો :

કુરિવાજ, દુર્જન, અપૂર્વ, લઘુતા, ખારાશ, શ્રદ્ધાળુ, દગાખોર

૨ કોઈ બે વિશે નોંધ લખો :

૧૪

(૧) રવાનુકારી અને દ્વિરુક્ત પ્રયોગો

(૨) ગુજરાતી ભાષાના સંયોજકો

(૩) નિપાતો અને ઉદ્ગારવાચકો

(૪) વિગ્રહ કરી સમાસ ઓળખાવો :

સમદૃષ્ટિ, ભૂધર, આગગાડી, અશ્વારોહી, ગુરુચેલો, યથામતિ, નવરાત્રિ

૩ કોઈ બે વિશે નોંધ લખો :

૧૪

- (૧) ગુજરાતી ભાષામાં વચન
- (૨) ગુજરાતીમાં લિંગવ્યવસ્થા
- (૩) ગુજરાતી ભાષામાં વિભક્તિ
- (૪) કૃદંતના પ્રકારો અને અર્થો

૪ કોઈ બે વિશે નોંધ લખો : ૧૪

- (૧) કર્તરિ-કર્મણિ અને ભાવે પ્રયોગ
- (૨) સંયુક્ત ક્રિયાપદો
- (૩) વિકારી અને અવિકારી નામો
- (૪) વાક્યના પ્રકારો.

૫ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને જવાબ આપો :

૧૪

- (૧) વિશિષ્ટ ધ્વનિરચનાથી અવાજની, દૃશ્યની, સ્પર્શની કે બીજી કોઈ ક્રિયાઓ મૂર્ત કરવાનો પ્રયાસ થતો હોય એવા શબ્દોને _____ કહે છે.
 - (અ) ધ્વનિ (બ) રવાનુકારી
 - (ક) ધ્વનિઘટક (ડ) રૂપઘટક
- (૨) ધ્વનિએકમ કે અર્થ-એકમ એના એ સ્વરૂપે કે થોડા ફેરફાર સાથે બેવડાતો હોય તો તેને _____ કહે છે.
 - (અ) દ્વિરુક્ત શબ્દ (બ) શબ્દ
 - (ક) ધ્વનિઘટક (ડ) રૂપઘટક
- (૩) નીચેનામાંથી વિશેષણની દ્વિરુક્તિ _____ છે.
 - (અ) હસાહસ (બ) અડખેપડખે
 - (ક) માંડમાંડ (ડ) ગરમાગરમ

- (૪) 'ટપ ટપ' રવાનુકારી શબ્દમાં _____ નું અનુકરણ થયું છે.
- (અ) દૃશ્ય (બ) અવાજ
(ક) સ્પર્શ (ડ) રીતભાત
- (૫) સંસ્કૃતમાંથી ગુજરાતીમાં વર્ણવિકાર વિના ઊતરી આવેલા શબ્દોને _____ શબ્દો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (અ) તત્સમ (બ) તદ્ભવ
(ક) દેશ્ય (ડ) અપભ્રંશ
- (૬) સંસ્કૃતમાંથી પ્રાકૃત-અપભ્રંશની ભૂમિકાએ પરિવર્તન પામીને ગુજરાતીમાં ઊતરી આવેલા શબ્દોને _____ શબ્દો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (અ) તત્સમ (બ) તદ્ભવ
(ક) દેશ્ય (ડ) અપભ્રંશ
- (૭) ગુજરાતી શબ્દભંડોળમાં રહેલા કેટલાક અજ્ઞાત મૂળના શબ્દોને _____ શબ્દો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (અ) તત્સમ (બ) તદ્ભવ
(ક) દેશ્ય (ડ) અપભ્રંશ
- (૮) મૂળ અંગની પૂર્વે લાગી તેના અંગ અને અર્થમાં વિશેષતા લાવનાર પ્રત્યયોને _____ પ્રત્યયો તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (અ) પૂર્વપ્રત્યય (બ) પરપ્રત્યય
(ક) અંતઃપ્રત્યય (ડ) અધિપ્રત્યય
- (૯) 'માધુર્ય', 'સૌંદર્ય' વગેરે શબ્દોમાં રહેલો પ્રત્યય મૂળ અંગને લાગીને _____ સંજ્ઞા બનાવે છે.
- (અ) 'ય' નામિક પરપ્રત્યય અને ભાવવાચક સંજ્ઞા બનાવે છે.
(બ) 'ય' નામિક પૂર્વપ્રત્યય અને ભાવવાચક સંજ્ઞા બનાવે છે.
(ક) 'ય' નામિક પરપ્રત્યય અને કર્તૃવાચક સંજ્ઞા બનાવે છે.
(ડ) 'ઉપ' પૂર્વપ્રત્યય અને કર્તૃવાચક સંજ્ઞા બનાવે છે.

(૧૦) ગુજરાતી ભાષામાં _____ લિંગ છે.

(અ) એક

(બ) બે

(ક) ત્રણ

(ડ) ચાર

(૧૧) સ્ત્રીલિંગનો પ્રત્યય _____ છે.

(અ) આ

(બ) ઓ

(ક) ઉ

(ડ) ઈ

(૧૨) નપુંસકલિંગનો પ્રત્યય _____ છે.

(અ) ઓ

(બ) આ

(ક) ઈ

(ડ) ઉ

(૧૩) બહુવચન વ્યક્ત કરવા માટે સામાન્ય રીતે _____ પ્રત્યય વપરાય છે.

(અ) એ

(બ) ઈ

(ક) ઓ

(ડ) ઉ

(૧૪) સંબંધ (ષષ્ઠી) વિભક્તિના અનુગો _____ છે.

(અ) નો, ની, નું, ના

(બ) ને, મળે, સારુ

(ક) થી, વડે, વતી

(ડ) થી, થકી.